

EXPUNERE DE MOTIVE

la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.126/1995 privind regimul materiilor explozive și a Legii poliției locale nr.155/2010

1. Precizări introductive

Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.126/1995 privind regimul materiilor explozive și Legii nr.155/2010 a poliției locale are ca obiect modificarea și completarea unor prevederi legale care vizează utilizarea de către cetățeni, în scop de divertisment, a petardelor și altor materiale pirotehnice, în sensul unei mai mari restrictivități și a creării premiselor normative pentru o mai strictă aplicare a legislației în domeniu în ceea ce privește comercializarea, deținerea și utilizarea acelor categorii de dispozitive, având în vedere disconfortul și pericolul public pe care îl produce utilizarea lor în afara unor limite bine stabilite.

2. Motivele elaborării proiectului de act normativ

Aruncarea petardelor în preajma sărbătorilor de iarnă duce la un accentuat disconfort pentru publicul larg și chiar la punerea în pericol a sănătății și integrității corporale a cetățenilor. Petardele sunt aruncate la ore nepotrivite, sau în cantități excesive, fie prin utilizarea prea aproape de persoane, animale, construcții sau alte bunuri, conducând la lipsa somnului, mai ales în cazul copiilor, incapacitate de concentrare sau de desfășurare a anumitor activități, stres și disconfort, dar în multe cazuri și spaimă, frică, declanșarea unor crize sau unor reacții fiziologice periculoase sau chiar afectare a auzului sau altor simțuri și chiar rănirea prin explozia la mică distanță a unor petarde, pocnitori sau alte dispozitive pirotehnice.

De aceea, legislația instituie restricții severe cu privire la comercializarea, deținerea și utilizarea materiilor explozive și articolelor pirotehnice de către cetățeni, prevăzând vârsta minimă și categoria de articole pirotehnice permise pentru utilizare recreativă de către public (clasele F1 și P1, care includ diverse tipuri de pocnitori dar NU și petarde!) și pune condiții stricte privind comercializarea și deținerea și privind locurile și momentele când pot fi utilizate.

Cu toate acestea, în ultimii ani s-a manifestat o creștere îngrijorătoare a frecvenței și gravității încălcării normelor legale, cu consecința comercializării libere în cantități crescute a unor articole pirotehnice care nu este permis a fi deținute și utilizate de persoane neautorizate, utilizării lor masive în afara zonelor sau intervalelor de timp autorizate și multiple detonări în aglomerații de persoane sau imediata lor vecinătate, producând inclusiv cazuri de rănire gravă de persoane și animale, pe care mass media le-a prezentat în ultimii ani.

Autoritățile cu atribuții polițienești, de control comercial, de supravegherea pieței și cele judiciare susțin în cadrul dialogului avut pe aceste teme cu inițiatorii propunerii legislative că există și deficit de resurse umane pentru o adecvată aplicare a legii, și probleme de mentalitate și de asemenea și un deficit de popularizare a prevederilor legale, dar că există și probleme legate de calitatea legislației, care se impun a fi corectate prin modificarea și completarea actualului cadru legal.

Astfel, s-au adus argumente pertinente în sensul că actuala legislație este prea puțin restrictivă (de exemplu, ca zone interzise, distanțe minime și intervale orare pentru folosirea materialelor pirotehnice, sau ca și condiții de vârstă pentru cumpărători și utilizatori), că ea conferă atribuții de implementare nejustificat de limitate (de exemplu unele sunt doar pentru polițiștii din Poliția Română, nu și pentru jandarmi sau polițiștii locali), și că unele formulări sunt insuficient de clare și accesibile, atât pentru autorități (care nu sunt sigure dacă, de exemplu, unele atribuții prevăzute de lege pentru polițiști vizează sau nu și polițiștii locali), cât mai ales pentru cetățenii obișnuiți, care nu au acces facil la conținutul legislației și cu atât mai puțin la cunoștințele și tehnicile de interpretare juridică a textelor care, din cauza formulării sau arhitecturii, necesită pentru adecvata înțelegere un nivel de pregătire și experiență ce depășește nivelul ce poate fi rezonabil pretins de la cetățenii obișnuiți.

De exemplu, în Legea nr. 126/1995 privind regimul materiilor explozive, ca problemă de terminologie avem faptul că sa incriminează ca infracțiune „orice operațiuni cu articole pirotehnice efectuate fără drept” dar nu este definit termenul „operațiuni” și nu rezultă clar nici indirect, pe bază de interpretare, astfel că nu este evident cetățeanului obișnuit dacă acesta acoperă, de exemplu, și simpla deținere sau utilizare și dacă la orice cantitate sau doar în context comercial.

Iar ca exemplu de problemă de deficiență arhitecturală, menționăm că aceeași lege permite, pe cale de excepție, ca „persoanele care au împlinit vârsta de 16 ani pot deține și utiliza articole pirotehnice din categoriile 1 și P1” și că este infracțiune „comercializarea articolelor pirotehnice din categoriile 1 și P1 către persoane care nu au împlinit vârsta de 18 ani” dar nicăieri în legea menționată nu sunt definite acele categorii și nici măcar nu există o notă de trimitere către actualele acte normative care definesc respectivele categorii și din care cetățenii ar afla, de exemplu, că petardele nu fac parte din aceste categorii și deci deținerea și utilizarea lor de către publicul larg este interzisă iar comercializarea constituie infracțiune.

Problemele generate de utilizarea ilegală și excesivă a petardelor, pocnitorilor și altor articole pirotehnice în perioada sărbătorilor de iarnă 2019/2020 a avut o largă mediatizare și a generat ample dezbateri și reacții ale autorităților publice locale, astfel că o intervenție legislativă pentru modificarea și completarea cadrului legislativ în vederea corectării deficiențelor identificate este nu doar necesară, ci și oportună și cu potențial de largă acceptanță de către opinia publică.

De aceea, prezenta inițiativă legislativă restrânge folosirea petardelor prin vânzarea lor strict către adulți, prin vânzarea petardelor strict în locații autorizate în acest scop, prin mărirea distanțelor față de zonele locuite și a intervalului orar în care nu pot fi folosite, dar și prin prevederi exprese în legislație care dau dreptul polițiștilor locali să aplice sancțiuni.

3. Impactul adoptării actului normativ propus

Adoptarea actului normativ propus urmează să aibă un impact pozitiv atât în general cât și în practic toate domeniile pe care le influențează.

Astfel, este previzibil un efect pozitiv din perspectiva sentimentului public de siguranță și de încredere în autorități, precum și în materie de asigurare a ordinii și siguranței publice și respectării legii, prin lărgirea spectrului de autorități abilitate să aplice prevederile legislației în vigoare și de prevenire a încălcării legii, inclusiv prin clarificarea textelor legale.

Va avea impact pozitiv concret asupra stării de confort și de sănătate a oamenilor și animalelor, prin reducerea cazurilor de rănire sau disconfort psihic major, deci un efect pozitiv asupra sănătății publice, precum și a mediului, în special asupra biodiversității, fiind dovedit impactul deosebit de negativ al sunetelor puternice produse de exploziile petardelor asupra animalelor domestice și sălbatice, inclusiv animale de companie, respectiv păsări și lilieci.

Nu va avea impact socioeconomic negativ pentru că nu ar restrânge categoriile actuale de articole pirotehnice ce pot fi comercializate și utilizate. Restricțiile de locație, orar sau vârstă a persoanelor care le pot deține ar încuraja ieșirea în spațiu public la evenimente festive a persoanelor mai anxioase sau care dețin animale de companie, nu ar implica eforturi financiare suplimentare notabile pentru bugetele publice.

Numărul nemulțumiților de adoptarea modificărilor propuse ar fi minor și acele nemulțumiri ar fi nelegitime, pentru că este vorba, în principal, de stoparea încălcării normelor legale deja existente și doar în mică măsură de accentuare a unor restricții, accentuare perfect legitimă obiectiv și care nu afectează niciun drept sau vreo libertate fundamentală.

Asupra sistemului legislativ, impactul adoptării inițiativei legislative va fi unul pozitiv, eliminând neclarități și necorelări și aducând un volum redus de modificări directe. Indirect, va impune doar câteva modificări a câtorva hotărâri ale Guvernului, care trebuiau oricum modificate și fără adoptarea acestei inițiative legislative, și anume Hotărârea Guvernului nr. 1102/2014 privind stabilirea condițiilor pentru punerea la dispoziție pe piață a articolelor pirotehnice, precum și Normele Tehnice privind deținerea, prepararea, experimentarea, distrugerea, transportul, depozitarea, mânuirea și folosirea materiilor explozive utilizate în orice alte operațiuni specifice în activitățile deținătorilor, precum și autorizarea artificierilor și a pirotehniștilor, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 536/2002.

4 Măsuri necesare de implementare - modificările instituționale și funcționale la nivelul administrației publice centrale și locale.

Adoptarea prezentei propuneri legislative nu impune înființarea de noi autorități sau instituții publice și nici extinderi sau modificări de competențe ale acestora sau modificări în modul de organizare și funcționare a acestora sau suplimentare de personal.

5. Respectarea cerințelor legale de fond, de redactare și procedurale în conținutul și promovarea proiectului de act normativ

Propunerea legislativă respectă toate cerințele de formă prevăzute de Legea nr. 24 / 2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

Elaborarea inițiativei legislative s-a făcut pe baza constatărilor proprii ale inițiatorilor și a colaboratorilor lor, pe baza sesizărilor primite direct de la cetățeni, pe baza analizei materialelor din presă din ultimele luni, pe baza unei ample corespondențe cu autorități locale, unități de poliție și jandarmerie, parchete și instanțe judecătorești, pe baza consultanței juridice de specialitate contractate de inițiatori, pe bază de consultări cu mai multe organizații neguvernamentale și pe baza feedbackului primit prin intermediul organizațiilor politice și civice în care sunt implicați inițiatorii.

6. Precizări privind concepția și redactarea propunerii legislative

Propunerea legislativă vizează adoptarea unei legi cu caracter, în principal, de modificare a altor legi, și este structurată pe trei articole, dintre care art. I vizează modificarea și completarea Legii nr. 126/1995 privind regimul materiilor explozive, art. II prevede punerea în concordanță cu noile prevederi legale a unor acte normative de nivel infralegal, prin hotărâri ale Guvernului ce trebuie adoptate în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a legii, iar art. III prevede câteva modificări ale Legii nr. 155/2010 a poliției locale. Dat fiind caracterul de lege modificatoare și amplexarea redusă cantitativ, nu se impune structurarea pe părți, titluri, capitole, secțiuni sau subsecțiuni, ci doar pe articole, defalcate pe puncte, conform prevederilor de tehnică legislativă din Legea nr. 24 / 2000.

Inițiatori,

Deputat Adrian-Octavian Dohotaru

Tabel
cu semnatarilor inițiativei legislative privind modificarea și completarea Legii nr.126/1995 privind regimul materiilor explozive și Legii nr.155/2010 a poliției locale

Nr. crt.	Nume și prenume	Deputat/Senator	Grup parlamentar	Semnătura
1.	Adrian Sebastian	DEP	independent	
2.	ANNA BIZEMAN-GABRIEL	DEP	independent	
3.	HOLIA NASEA	DEP	PSD	
4.	Nicuşor Dan	dep	af USR	
5.	TEICHA GABRIEL	DEP	PLO 2007	
6.	CRISTIAN GHICA	SENATOR	USR	
7.	Petre Florin Mănuile	DEP	PSD	
8.	Seidler Cristian Gabriel	DEPUTAT	USR	
9.	Anu Florinel	AGPUTAT	USR	
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				